

TRAFICOM

Liikenne- ja viestintävirasto

Covid-19 –pandemia, lentoliikenteen valtiontuet ja PSO

Pekka Kouhia

Lentoliikenteen valtiontukisäännöt

- ▶ 1. Lentoliikenteen tuet, jotka eivät ole EU:n perussopimuksen 107 artiklan 1 kohdan mukaista valtiontukea ja joita ei tarvitse notifioida komissiolle
- ▶ 2. Lentoliikenteen tuet, jotka ovat valtiontukea, mutta joita ei tietyin edellytyksin tarvitse notifioida komissiolle
- ▶ 3. Tuot, joita pidetään lentoliikenteen valtiontukena ja jotka sen vuoksi tulee notifioida komissiolle
- ▶ Yleisiin taloudellisiin tarkoituksiin kohdistuvat valtiontuet (SGEI)

Lentoliikenteen julkinen palveluvelvoite (Public Service Obligation, PSO)

- ▶ 1. Olemassa oleva PSO-reitti (perustettu EU:n lentoliikenneasetuksen mukaisesti)
- ▶ 2. Uuden PSO-reitin perustaminen vuodeksi 2020 mahdollista normaalien hankintamenettelyjen mukaisesti
- ▶ → tällöin uusi "korona-PSO -reitti voi olla voimassa enintään 6 kk eikä pidemmälle kuin 31.12.2020"
- ▶ → tällaisesta uudesta reitistä ei ole välttämätöntä ilmoittaa komissiolle, mutta se on toivottavaa

Lentoliikenteen valtiontukisäännöt

- ▶ Ns. Altmark-säännöt, EU tuomioistuimen päätös C-280/00
- ▶ EU:n jäsenvaltio voi arvioida itse, toteutuvatko Altmark-päätöksen neljä kumulatiivista edellytystä, jolloin tukea ei katsota valtiontueksi
- ▶ Onko
- ▶ a) välttämätön reitti ja mikä olisi vähimmäisfrekvessi? Reitin ja toimenpiteiden tarpeellisuus? Rajallinen kestoaika, enintään 6 kk, reitin ei pitäisi estää normaaleja kaupallisia operaatioita (=reittejä)
- ▶ b) maksettavan korvauksen parametrit
- ▶ c) ylikompensaation estäminen
- ▶ d) edullisimman toimijan valinta normaalilla hankintamenettelyllä tai PSO:n perustaminen määrittelemällä tyypillisen, hyvin hoidetun lento-operaattorin kustannukset

Olemassa olevan PSO-reitin tilanne

- ▶ Helsinki – Savonlinna
- ▶ Helsinki – Pori

Vuoden 2020 lopulla tehtävän PSO-velvoitteen perustaminen monivuotisena

- ▶ EU-komission työasiakirjasta ilmenee, että jos halutaan perustaa vuoden 2020 aikana lentoliikenteen PSO-reitti Helsingistä keskisuureen kaupunkiin, se tulee toteuttaa EU:n lentoliikenneasetuksen sijaan normaalien hankintasääntöjen mukaisesti
- ▶ Koronapandemian vuoksi menettely voi olla nopeutettu avoin hankintamenettely, mutta työasiakirjan mukaan päätös (ja reitti) voi olla voimassa enintään vuoden 2020 loppuun
- ▶ Vuoden 2021 alusta lukien pitäisi tehdä uusi kilpailutus normaalisti EU:n lentoliikenneasetuksen mukaisesti – tiedossa ei vielä ole, aikooko komissio pidentää tiedonantonsa voimassaoloaikaa, koska pandemian kehitys Euroopassa on mennyt huonompaan suuntaan